

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd 9, miljödomstolen, rotel 7

DELDOM
2004-09-14
meddelad i Stockholm

Mål nr M 30289-04
Akt.bil. 12

SÖKANDE

Sydkraft SAKAB AB
Ombud: advokaten Per Molander och jur. kand Hans Larsson, Mannheimer Swartling
Advokatbyrå AB, Box 1711, 111 87 Stockholm

SAKEN

Ansökan enligt 24 kap. 8 § miljöbalken om ändring av villkor för tillstånd till verksamheten (behandling av farligt avfall (branschkod 92.05; SNI-kod 90.006-1 (d), 90.006-4, 90.006.6) i Norrtorp, Kumla kommun, Örebro län

Koordinater: x=65 5500; y=146 9930; Avrinningsområde: 121, Karta:10F SV
Se deldom 2003-06-13 i mål M 371-02

DOMSLUT

Miljödomstolen upphäver villkor 7 i Miljödomstolens deldom den 13 juni 2003, mål nr M 371-02, om tillstånd till bolagets verksamhet i Norrtorp, och skjuter upp avgörandet av slutligt villkor i fråga om diffusa utsläpp av kvicksilver från anläggningsdelar för behandling av kvicksilverhaltigt avfall och ålägger bolaget att i samråd med tillsynsmyndigheten under prøvotiden utreda den närmare utformningen av reningsutrustning för minskning av utsläppet av kvicksilver från dessa anläggningsdelar,

Miljödomstolen föreskriver beträffande ovannämnda anläggningsdelar följande provisoriska föreskrifter under prøvotiden, vilken löper till och med utgången av innevarande år:

- P2. Bolaget skall vidta de åtgärder på befintlig reningsutrustning som under utredningsarbetet visar sig vara effektiva och rimliga för att säkerställa fullgod funktion. Bolaget skall även installera kompletterande reningsutrustning eller vidta andra lämpliga åtgärder om utredningsarbetet visar att så kan ske till rimliga kostnader.
- P3. Diffusa utsläpp med ventilationsluften av kvicksilver får som riktvärde inte överstiga 0,8 kg per år.”

DELDOM

Mål nr 30289-04 2

Denna deldom gäller omedelbart.

SÖKANDENS YRKANDEN

Sydkraft SAKAB AB (bolaget) yrkar att Miljödomstolen

- upphäver villkor 7 i Miljödomstolens deldom den 13 juni 2003, mål nr M 371-02, om tillstånd till bolagets verksamhet i Norrtorp,
- skjuter upp avgörandet av slutligt villkor i fråga om diffusa utsläpp av kvicksilver från anläggningsdelar för behandling av kvicksilverhaltigt avfall och ålägger bolaget att i samråd med tillsynsmyndigheten under prövotiden utreda den närmare utformningen av reningsutrustning för minskning av utsläppet av kvicksilver från dessa anläggningsdelar,
- föreskriver följande provisoriska föreskrifter under prövotiden:
  - (i) "Bolaget skall vidta de åtgärder på befintlig reningsutrustning som under utredningsarbetet visar sig vara effektiva och rimliga för att säkerställa fullgod funktion. Bolaget skall även installera kompletterande reningsutrustning eller vidta andra lämpliga åtgärder om utredningsarbetet visar att så kan ske till rimliga kostnader."
  - (ii) "Diffusa utsläpp med ventilationsluften av kvicksilver från anläggningsdelar för behandling av kvicksilverhaltigt avfall får som riktvärde inte överstiga 0,8 kg per år."

Bolaget begär verkställighetsförordnande.

TIDIGARE PRÖVNING

Miljödomstolen lämnade i deldom den 13 juni 2003 bolaget tillstånd till verksamheten vid Norrtorp. I domen föreskrevs bl.a. följande villkor för tillståndet:

7. Diffusa utsläpp med ventilationsluften av kvicksilver från anläggningsdelar för behandling av kvicksilverhaltigt avfall får inte överstiga 0,5 kg per år.

ANSÖKAN

Kvicksilverhaltigt avfall hanteras vid Norrtorp genom utseparering av kvicksilver ur olika avfall, stabilisering av avfall med låga kvicksilverhalter, lagring och slutligt omhändertagande. Utseparering av kvicksilver ur avfall sker med destillation, gravimetri eller sortering och i lysrörsanläggningen. Den lokal där kvicksilverhaltigt avfall behandlas avluftas via ett stofffilter och ett kolfilter.

Bolaget observerade tidigare i vår att utsläppet av kvicksilver från behandlingslokalen var något högre än tidigare. Under vecka 32 inträffade en markant ökning av utsläppet och bolaget upptäckte då att det inträffat ett haveri i kolfiltret genom att kolbitar försvunnit ur en av kolfiltrets kammare. På grund av den uttunnade kolbädden hade utgående ventilationsluft från lokalen inte renats i tillräcklig utsträckning. När detta uppmärksammades

DELDOM

Mål nr 30289-04 3

avbröt bolaget behandlingen av kvicksilver i lokalen och informerade tillsynsmyndigheten. Till följd av haveriet har det diffusa utsläppet av kvicksilver uppgått till sådana mängder att årsgränsvärdet om 0,5 kg inte kommer att kunna innehållas. Bolaget har omedelbart tillsatt en utredning för att analysera orsaken till det inträffade och har reparerat befintligt kolfilter. Bolaget kommer dessutom att utreda förutsättningarna att installera en flödesvakt eller stoffindikator som gör det möjligt att omedelbart upptäcka skador på såväl kolfiltret som stofffiltret. Även andra åtgärder kommer att utredas i syfte att minimera utsläppet av kvicksilver. Som exempel kan nämnas översyn av utsugspunkter, luftflöden och luftfördelning i behandlingslokalen samt utredning av om andra typer av aktivt kol i filtret kan ge säkrare kvicksilveravskiljning. Med utredningen som grund kommer bolaget att vidta åtgärder på befintlig reningsutrustning för att återställa dess funktion. Utredningen kan också komma att visa att det är uppenbart rimligt att bolaget vidtar ytterligare åtgärder för att minska kvicksilverutsläppet. I så fall är bolaget berett att vidta dessa åtgärder redan under prövotiden och utan att invänta Miljödomstolens prövning.

För att utredningsarbetet skall kunna bedrivas effektivt krävs att anläggningen är i drift. Vidtagna åtgärder skall exempelvis utvärderas och verifieras, vilket förutsätter driftsförhållanden.

Utredningsarbetet bör genomföras under en kort prövotid. Bolaget åtar sig att till Miljödomstolen redovisa resultatet av planerade åtgärder och utredningar senast den 31 december 2004.

Bolaget har även behov av att snarast möjligt återuppta driften av behandlingsanläggningen för att kunna uppfylla gjorda åtaganden gentemot Naturvårdsverket om sortering av kvicksilverbatterier och gentemot El-Kretsen AB om omhändertagande av lysrör. Ett längre driftstopp i kvicksilverbehandlingsanläggningen skulle även leda till störningar i den rikstäckande insamlingsorganisationen för lysrör på grund av bristande tillgång till returemballage.

Bolaget gör gällande att den haveriliknande situation som drabbat bolaget är en omständighet som inte kunnat förutses när bolagets tillstånd meddelades. Bolaget anser därmed att förutsättningar föreligger att enligt 24 kap. 8 § miljöbalken upphäva villkor 7 och i stället skjuta upp avgörandet av villkor under en kort prövotid.

Bolaget har samrått med tillsynsmyndigheten (länsstyrelsen) rörande vad som inträffat och denna ansökan. Länsstyrelsen har därvid under hand ställt sig bakom en villkorsändring i enlighet med bolagets begäran.

Bolaget hemställer att ansökan remissbehandlas omedelbart och att Miljödomstolen meddelar dom i målet snarast möjligt.

DELDOM

Mål nr 30289-04 4

SYNPUNKTER**Naturvårdsverket**

Naturvårdsverket har under rådande omständigheter inte något att erinra mot bolagets yrkande.

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har inget att invända mot bolagets yrkande.

Länsstyrelsen anser det angeläget att bolaget kan fortsätta med driften i kvicksilveranläggningen för att kunna uppfylla de åtaganden som har gjorts för lysrör och batterier. Det är även viktigt att bolaget får möjlighet att utreda en effektiv och tillförlitlig kvicksilveravskiljning.

Med anledning av det inträffade och den situation som bolaget är i, anser Länsstyrelsen att det är acceptabelt att villkoret ändras i enlighet med bolagets yrkande.

Fiskeriverket godtar bolagets yrkande om förändring av villkoren.

DOMSKÄL

Miljödomstolen anser med anledning av att funktionen på kolfiltret successivt försämrats och filtret havererat, att det på sikt behövs en mer effektiv och driftsäker reningsanläggning än den nuvarande, varför en sådan anläggning bör utredas i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget har nu reparerat kolfiltret, men kan inte köra anläggningen eftersom det årliga gränsvärdet 0,5 kg för kvicksilverutsläppet till luft då skulle överskridas.

Miljödomstolen anser liksom länsstyrelsen att det är angeläget att bolaget kan fortsätta med sina åtaganden beträffande kvicksilveråtervinning ur lysrör, batterier etc samt med utprovningen av en driftsäkrare reningsanläggning. Bolagets yrkade prövotid för utredning av effektivare kvicksilveravskiljning under resten av detta år bör därför medges. Under prövtiden medger miljödomstolen med anledning av den uppkomna situationen att den nuvarande årliga begränsningen av kvicksilverutsläppet (villkor 7) upphävs.

DELDOM

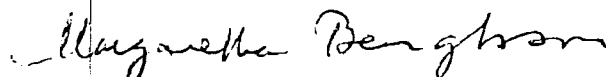
Mål nr 30289-04 5

HUR MAN ÖVERKLAGAR, domsbilaga (TSH-MD1)

Överklagandeskrift ställd till Miljööverdomstolen skall inges till Stockholms tingsrätt, miljödomstolen senast den 5 oktober 2004.

Carl-Axel Tidblom

Margaretha Bengtsson

I detta avgörande har deltagit rådmannen Carl-Axel Tidblom och miljörådet Margaretha Bengtsson samt sakkunniga ledamöterna Hedvig Froste och Rolf Hörnfeldt. Domen är enhällig.

TSH-MD 1
(Ej PT)

dombilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni är missnöjd med domen kan Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Detta gör Ni genom att skriva ett överklagande som Ni skickar till miljödomstolen. Vad överklagandet skall innehålla framgår under ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL nedan.

Överklagandet måste ha inkommit till miljödomstolen inom tre veckor från domens datum. Senaste dag för överklagande finns normalt angiven i slutet av domen.

Anslutningsöverklagande

Om Er motpart har överklagat domen kan också Ni överklaga den till Miljööverdomstolen, även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut (s.k. anslutningsöverklagande). Ni skall också i detta fall skicka anslutningsöverklagandet till miljödomstolen.

Anslutningsöverklagandet måste ha kommit in till miljödomstolen inom en vecka från den senaste dag för överklagande som normalt finns angiven i slutet av domen.

Om det första överklagandet förfaller eller återkallas kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL

I överklagandet skall anges

1. att det riktar sig till Miljööverdomstolen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadress, yrke, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klaganden respektive motpart,
3. den överklagade domen med angivande av miljödomstolens namn (tingsrättens namn) samt dag och nummer för domen,
4. den ändring som yrkas i miljödomstolens dom,
5. grunderna (skälen) för ändringsyrkandet, samt
6. de bevis som åberopas.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas inte lagts fram tidigare skall i mål där förlikning om saken är tillåten klaganden förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i miljödomstolen. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med överklagandet.

OBSERVERA

1. Överklagandet skall alltså vara riktat till Miljööverdomstolen men lämnas eller skickas till miljödomstolen. Om handlingarna skickas med posten skall det ske i fullständigt frankerad försändelse.
2. Till överklagandet skall bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte part bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på partens bekostnad.
3. Ytterligare upplysningar lämnas av miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.